

Memo

Aan: Gemeenteraad van Leusden
Cc:
Van: Wethouder Overweg
Datum: 1 september 2015
Betreft : Huishoudelijke hulp (HH) vanaf 2016

In de periode 2015 tot en met 2017 zijn voor de verlening van HH (in natura) de volgende bedragen beschikbaar.

2015	2016	Vanaf 2017 per jaar
€ 1.400.000	€ 1.300.000	€ 990.000

Dit betekent dat vanaf 2017 voor HH als maatwerk voor kwetsbare personen structureel een budget beschikbaar is van € 990.000 per jaar. Uitgaande van een tarief van € 24,50 per uur kan vanaf 2017 maandelijks circa 3.360 uren HH worden verleend. Dit is ongeveer de helft van het huidige aantal uren HH, waarvoor een vergoeding op grond van de Wmo wordt verleend. Met een gemiddeld aantal uren HH per week van 2,7 betekent dit dat vanaf 2017 circa 285 huishoudens van deze voorziening gebruik kunnen maken.

De Wmo 2015 ondersteunt en stimuleert zelfredzaamheid. Dit betekent dat veranderingen in het sociaal domein gericht zijn op vormen van hulp en ondersteuning die inwoners zelf organiseren. Vanaf 2017 geldt de wettelijke maatwerkvoorziening HH uitsluitend nog voor de meest kwetsbare personen. Denk daarbij aan mensen met verminderde zelfredzaamheid, bijvoorbeeld vanwege psychische problematiek, verstandelijke beperkingen, beperkingen in verband met hoge leeftijd en niet beschikken over voldoende eigen (financiële) middelen om huishoudelijke hulp zelf te regelen. Hierbij is altijd sprake van een individuele beoordeling. Alle andere mensen die gebruik willen maken van HH zijn in beginsel aangewezen op de "lokale markt van persoonlijke dienstverlening". De algemene voorziening HH, ingesteld bij raadsbesluit van 9 juli 2014, overbrugt de periode tot 1 januari 2017.

In de tweede helft van 2015 gaan mensen, waarvoor de algemene voorziening passend is, na afloop van de bestaande indicatie over naar de algemene voorziening. Dit betekent continuïteit van HH voor de cliënt en behoud van werkgelegenheid voor de aanbieders. Op basis van de eerste cijfers over de maanden juni, juli en augustus is de verwachting dat uiteindelijk ongeveer één derde van de cliënten gebruik gaat maken van de algemene voorziening.

Voor behoud van werkgelegenheid bij aanbieders is gezamenlijk een plan van aanpak opgesteld. De uitvoering hiervan wordt in 2015 en 2016 betaald uit de HH toelage van € 351.000 per jaar. Uit de kamerbrief d.d. 23 maart 2015 inzake "Inzet huishoudelijke hulp toelage" blijkt dat de HHT ook bedoeld is om de markt voor persoonlijke dienstverlening verder te ontwikkelen. Dit sluit aan bij de gemeentelijke beleidsdoelen ten aanzien van huishoudelijke hulp. Voor besteding van de tijdelijke HH toelage gelden geen specifiek

voorwaarden. De HHT is in Leusden gekoppeld aan de algemene voorziening HH en wordt volledig ingezet voor behoud van werkgelegenheid.

De overgang naar de situatie vanaf 1 januari 2017 waarin HH1 als algemeen gebruikelijk wordt aangemerkt, zou aanvankelijk plaatsvinden door het aandeel in het tarief dat voor rekening van de cliënt blijft stapsgewijs te verhogen van € 12,50 per uur naar een niveau van circa € 16,-- per uur. Dit in de veronderstelling dat de gecontracteerde aanbieders hun huidige tarief voor de algemene voorziening omlaag brengen. De aanbieders geven er evenwel de voorkeur aan te sturen op resultaat (gestructureerd huishouden). Dat leidt dan vervolgens tot vermindering van het totaal aantal uren HH en uitvoering binnen het budgettaire kader. Sturen op de hoogte van het tarief, zoals hierboven beschreven, zien zij als risicovol. Cliënten krijgen dan bij herhaling te maken met een tariefsverhoging, terwijl het tarief nu reeds als hoog wordt ervaren. Cliënten zullen de relatie met hun bestaande aanbieder dan mogelijk verbreken. Dat leidt vervolgens tot verlies van werkgelegenheid. Door te sturen op resultaat behouden de aanbieders invloed op de bestaande relatie met hun cliënt en kunnen zij alternatieven bespreekbaar maken. Het college heeft dit voorstel van de aanbieders overgenomen.

In de overgangperiode 2015 en 2016 ontstaat naar verwachting voldoende (nieuw) aanbod van laagdrempelige hulp en ondersteuning (Algemene voorziening), zodat mensen in staat zijn hun eigen ondersteuning in te kopen. Daarvoor is een laag uurtarief van naar schatting € 12,50 tot € 17,- per uur een belangrijke voorwaarde. Uit gesprekken met diverse andere aanbieders van HH is gebleken dat dit ook mogelijk is. Aan de gesprekken, die de komende maanden over de uitvoering van HH in 2016 gaan plaatsvinden, zullen ook diverse nieuwe aanbieders deelnemen. Afhankelijk van de uitkomsten van deze gesprekken krijgen zij een rol bij de uitvoering van de algemene voorziening HH en het maatwerk vanaf 2016.

Veranderingen in het sociaal domein hebben tot doel effectiever gebruik te maken van "eigen kracht" en "samenkracht". De cliënt neemt meer en meer de regie over hun huishouden in handen en aanbieders van HH handelen in toenemende mate vanuit de vraag. Door verder te investeren in het zelforganiserende vermogen in de samenleving verandert de rol van de lokale overheid. Wederzijdse hulp en ondersteuning tussen inwoners komt prominenter naar voren. Er ontstaat ruimte voor nieuwe organisatievormen, die uitgaan van:

- een samenhangende benadering van vraag en behoefte naar hulp en ondersteuning
- organiseren van dienstverlening op kleine schaal in combinatie met administratieve verwerking op grotere schaal
- zeer beperkte overhead door het principe van zelforganisatie.

De komende periode gaan we de mogelijkheden bekijken om samen met alle betrokken partijen: cliënten, bestaande aanbieders, nieuwe aanbieders, initiatiefnemers in buurten en dorpen vanaf 1 januari 2017 HH1 in Leusden op een andere (laagdrempelige) wijze te organiseren.